

Krizový plán řešení šikany

Vzájemné vztahy žáků školy jsou v souladu s pokyny školního řádu.

ŘEŠENÍ ZÁRODEČNÉHO STÁDIA ŠIKANOVÁNÍ, PODEZŘENÍ NA ŠIKANU

Postup vyšetřujících osob:

1. Najít kolegy (max. 3), kteří budou spolupracovat na šetření (třídní učitel může spolupracovat, ale nesmí být hlavní vyšetřovatel) a konfrontovat s nimi svá pozorování.
2. Oznámit své podezření co nejdříve vedení školy
3. Vyslechnout postupně více nezaujatých svědků, konfrontovat svědky mezi sebou. Navodit atmosféru podpory a povzbuzení, že jejich spolupráce nebude prozrazena a je zajištěna jejich bezpečnost

VYŠETŘOVÁNÍ:

- upozornit na provádění zápisu
- netlačit, nechat je říct to, co chtějí
- mít při vyšetřování třetí osobu proti obvinění ze strany rodičů

ROZHOVOR SE SVĚDKY

- začít vyšetřování se „zdravým jádrem“, nikdy nezačínat agresory

Získat odpovědi na otázky:

- Kdo je obětí, popřípadě kolik je obětí?
- Co se stalo, co tomu předcházelo?
- Kdo je agresorem, kolik je agresorů? Kdo z nich je iniciátor, Kdo aktivní účastník šikanování?
- Co, kdy (pravidelně o přestávkách, cestou ze školy, náhodně, jen při určitých okolnostech, při převlékání na TV, ...), kde (cestou do školy, v šatně, na WC) a jak dělali agresori obětem?
- Co dělali ti, co nic nedělali?
- Co jsi dělal ty?
- Komu se co stalo?
- Jak dlouho šikana trvá?

4. Spojit se s rodiči případné oběti, konzultovat výskyt nepřímých znaků šikany. Poprosit je o pomoc.

5. Vyslechnout oběť (citlivě, diskrétně, zaručit bezpečí a důvěrnost informací)

Nikdy neřešit problém před celou třídou!

6. Zajistit ochranu oběti šikany.

7. Pak teprve vyslechnout agresory, konfrontace mezi agresory.

Nikdy konfrontace obětí a agresorů!

ROZHOVOR S AGRESORY:

a) *Zahřívací předkolo*: Sednout si proti agresorovi, říct mu to „natvrdo“, chtít vědět, co všechno dělal, upozornit na zapisování, potom mlčet!

b) *Monolog*: nerušit mu jeho prostor, dívat se do očí, nepovzbuzovat, jen si vše zapisovat, počkat, až domluví

c) *Dialog*: doplňující otázky – klást otázky tak, aby se zapletl do vlastních lží, stupňovat citové napětí, nabídnout polehčující okolnosti v případě přiznání se, nechat si od něj podepsat zápis.

Celé zopakovat se všemi agresory. Každého po rozhovoru odvést do jiné místnosti.

d) *Konfrontace*: všem agresorům naráz oznámit, jak kdo z nich vypovídal – začnou se mezi sebou dohadovat, pomlouvat se

Agresor se po rozhovoru nesmí vrátit zpět do třídy!

Vytipovat nejslabší článek, dovést je k přiznání či vzájemnému obviňování.

Zabránit domluvě pachatelů.

Zabránit zinscenování křivé výpovědi.

Dokončit vyšetřování tentýž den.

8. Individuálně pozvat rodiče agresorů. Seznámit je se situací, sdělit jim navrhovaná opatření.

9. Individuálně pozvat rodiče obětí šikany. Seznámit je se situací, domluvit se na opatřeních.

10. Rozebrat situaci ve třídě (vynechat citlivé detaily), vysvětlit nebezpečí a důsledky šikany, oznámit potrestání viníků, třídu i nadále pozorně sledovat.

11. Pokud se řeší situace pouze odchodem žáka do jiné školy, měl by odejít agresor, nikoli oběť.

METODA USMÍŘENÍ

Provádí se především u počátečních stádií šikany a vykazuje-li agresor ochotu své chování změnit. Této metodě předchází rozhovor s informátory a oběťmi, nalezení vhodných svědků, rozhovory se svědky, rozhovor s obětí, rozhovor s agresory (není-li agresor ochoten ke změně, následuje metoda vnějšího nátlaku).

1. Společné setkání a hledání nápravy: hovořit se třídou v komunitním kruhu (1×/14 dní, max. 20 min.), omluva a usmíření agresora a oběti, předkládání návrhů pro nápravu.

2. Vhodné otázky: Co si myslíte, že není v téhle třídě v pořádku? Co byste mohli udělat, aby se to příště nestalo? Kdo si myslí, že by byl schopen XY bránit?

3. Sezení max. 4, při posledním položit otázku, jestli si myslí, že je problém vyřešen.

METODA VNĚJŠÍHO NÁTĹAKU – u pokročilejších forem šikany

1. Vytvořit výchovnou komisi:

- vyšetřovatel - ŠMP
- třídní učitel
- zástupce ředitele
- ředitel

Před zasedáním nejednat s rodiči agresorů!

2. Celá komise se sejde předem a domluví se, jaké budou asi tresty.

3. Agresoři chodí před komisi a znovu vypovídají, sdělit, že komise rozhodne, tvářit se vážně.

4. Porada komise na trestech (trestat intenzivně, ale mít kam stupňovat).

5. Zavolat agresory a oznámit jim tresty.

6. Oznámit potrestání před celou třídou za přítomnosti celé komise. (Agresoři si stoupnou u dveří a vyslechnou si trest). Bez obětí!
7. Komunitní kruh, první sezení bez oběti!
8. Pozvat rodiče agresorů a obětí. Ne najednou!

Rodiče obětí: informovat, jak bylo zajištěno zdraví jejich dítěte a sdělit, jak byla agresoři potrestáni

Rodiče agresorů: informovat každého zvlášť, sdělit, jak byly potrestány jejich děti
Vše si nechat podepsat!

Učitel je svědkem šikany (řešení pokročilého stádia šikanování - náhlý výbuch násilí)

1. Překonání šoku učitele, jednat rázně, okamžitě.
2. Zajištění bezpečí oběti. Odvést okamžitě ze třídy.
3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi
4. Ihned se vrátit zpět do třídy nebo zajistit pedagogický dozor.
5. Domluvit se s dalšími učiteli na spolupráci při vyšetřování.
6. Pokračovat v pomoci a podpoře oběti, nepouštět oběť zpět do třídy.
7. Kontaktovat rodiče oběti. Při rozhovoru s nimi se vyvarovat slovu „šikana“, lépe „ubližovaný“, domluvit se na zajištění jeho bezpečnosti (nechat doma)
8. Nahlášení policii (v závažných případech), popř. vyšetřování pověřených pracovníků – viz výše.
9. Výchovná opatření

Nadále pracovat s agresorem (jeho náhled na vlastní chování, motivy, rodinné zázemí). V případě potřeby mu zprostředkovat péči PPP, psychologa, SVP aj.

Mgr. Viola Davidová